

V lednu letošního roku zemřel ve vysokém věku doc. MUDr. Václav Bek, DrSc.

Život je dlouhý dost, když víš, jak ho prožít.
Život měříme skutky a ne časem.

Lucius Anneus Seneca

Konopásek B.

Doc. Bek získal klasické vzdělání na královehradeckém gymnáziu v 30. letech minulého století. Patrně od těch dob se datuje jeho láska k řeckým filozofům. Jeho maturita pak byla v době neslavně známé jako heydrichiáda. Studia lékařské fakulty na Karlově univerzitě započal tedy až po válce. Po promoci v roce 1950 byl administrativním rozhodnutím poslán na Radiodiagnostickou kliniku VFN v Praze. Svůj záměr pečovat o pacienty se snažil uskutečnit svým působením na radioterapeutické části pracoviště. A tak započala jeho vlastní kariéra v onkologii, které zůstal věrný. V roce 1973 se podílel na založení 1. onkologické kliniky VFN v Praze na tehdejší území státu. Po brzkém a nečekaném úmrtí prof. MUDr. Staška, DrSc. (první přednosta kliniky) převzal přednostenské žezlo. Do zaslouženého důchodu odešel v roce 1988. Následující období přineslo výrazné změny v onkologii. Zprvu velmi smutný a depresivní obor se změnil v lékařskou disciplínu, která přináší terapeutické efekty a někdy i trvalé vyléčení. Nesporným úspěchem lékařské vědy je i samotné dlouhé a relativně kvalitní žití s nádorem. O tom, že se doc. Bek významně podílel na tomto pozitivním vývoji, není pochyb. Můžeme ho řadit mezi nejdůležitější

osobnosti naší onkologie. Během svého profesního života dosáhl výrazné úspěchy jak na poli vědeckém, tak i v oblasti praktické medicíny. Vznikla celá řada monografií, skript, učebnic a publikací. Přednesl nepočítaně odborných přednášek u nás, ale i v zahraničí. Stál v čele mnoha výzkumných projektů a grantů. Stal se držitelem několika prestižních cen a uznání. Nikdy nezapomínal na své pacienty. Jeho ambulance byly vždy plné a pacienti přicházeli s přesvědčením, že jsou v těch nejpovolanějších rukou. Některé děti s nádorem ledvin, které ozařoval, jsou dnes samy již rodiči. Chápal, že práce v medicíně spočívá v týmové spolupráci a důsledně ji také prosazoval. Svou činnost zahájila pracovní skupina pro tumory hlavy a krku, maligní melanom, gynekologické nádory, maligní lymfomy a další. Největší zásluhy však tkví v pedagogické činnosti. Zařadit klinickou onkologii do studijního kurikula nebylo jednoduchou záležitostí a doc. Bekovi se to podařilo. Postgraduální výchova se organizovala v rámci Institutu postgraduálního vzdělávání (ILF). Prosadil konstituování samostatné katedry Klinické onkologie. Atestační examinační se podrobila řada lékařů z celé republiky. Vychoval mnoho onkologů, z nichž někteří dnes zastávají vý-

znamná vedoucí místa nejen u nás, ale též za hranicemi našeho státu. Byl příkladem toho, že povolání se může stát skutečným posláním. Co osobně považují za nejdůležitější? Doc. Bek si dokázal najít spolupracovníky, obklopit se jimi, zapálit je pro obor a společně s nimi pokládat základy onkologie tak, jak ji známe nyní. Jedna vzpomínka. V roce 1972 (čtyři roky po promoci a pobytu na teoretickém ústavu) jsem se rozhodl pro klinickou práci. Zvažoval jsem radiodiagnostiku. Na vstupní pohovor jsem přišel k doc. Bekovi, abych se informoval o volném místě. Ten se mě zeptal na hlavní důvod mého záměru. Bez uzardění jsem přiznal, že hledám nechirurgický obor s klidnějšími nočními službami. Pan docent se zděsil: „On chce v noci hodně spát!“ Ale pak dodal: „Na druhou stranu si cením vaší pravdomluvnosti. Nastupte k nám na onkologii, tam jsou služby ještě klidnější.“ Svého rozhodnutí jsem později nikdy nelitoval.

Za všechny jeho kolegy a spolupracovníky, za jeho žáky, mezi které se i sám počítám, ale nakonec i za ty, kteří ho osobně ani neznali, bych chtěl říci: „Pane docente, za vše Vám děkujeme.“

*doc. MUDr. Bohuslav Konopásek, Csc.
Onkologická klinika 1. LF UK a VFN v Praze*